

# יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גליון תקמז

ערב שבת קודש פ' ואתחנן, ט"ו באב ה'תשע"ב

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', 'חיילי בית דוד' - בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חב"ד באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

שישים ושתיים שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א וק"י שנה להולדתו

**יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד**

## מוקדש

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכ"י"ר

לזכרון

כ"ק הרה"ג והרה"ח ומקובל רב פעלים

לתורה ולמצות ורבים השיב מעון

ר' לוי יצחק ז"ל

ש נ י א ו ר ס א ה ז

אביו של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח

אשר נאסר והגלה על עבודתו

בהחזקת והפצת היהדות

ונפטר בגלות

ביום כ"ף לחודש מנחם אב

שנת ה'תש"ד

נדפס לעילוי נשמת ר' אורי אהרן יואל ב"ר יוסף אר"י לייב ז"ל ופאולין רות ב"ר יצחק ע"ה  
ולענין ר' יוסף אר"י לייב ב"ר משה באר ז"ל מרת חש"א ב"ר נטע אורי הכהן ע"ה  
ולענין ר' מאיר ב"ר צבי ע"ה ולענין יוסף ב"ר אר"י ע"ה  
ו"הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, ולזכות כל משפחותיהם שיחיו – לשפע ברכות עד בלי די

ב"ה

3

דבר מלכות

משיח יודה לכאורה על פעולתו להחיש ביאתו / משיחת שי"פ ואתחן התשמ"ח

7

זמן הגאולה

שלימות הגאולה של רבי אמי"ת / פי השבוע והזמן הנוכחי באור הגאולה

10

ניצוצות של משיח

מי יכנס לקדש הקדשים? / לקט פתגמים וקטעים קצרים בעניני גאולה ומשיח

11

המעשה הוא העיקר

לימוד באופן דעשרה שיושבים ועוסקים / הראות למעשה בפועל

12

וילחום מלחמת ה' - וינצח

כ"א יעשה מה שצריך לעשות כדי לקיים את הפס"ד / שיחות בעניני שלימות העם והארץ

14

כתב יד קודש

תנשש כחה של חמה / צילום מהגהת שיחת שי"פ עקב התשמ"ז

מדור ה"דבר מלכות" מוקדש לזכות הרה"ת אורי אהרן יואל בן מינדל וזוג' בתי"ה רות בת שרה שיחיו וילדיהם: שטערנא שרה ושמואל שיחיו ולזכות דוד יעקב בן מינדל שי, מיכאל נחמיה בן חוה אסתר וזוג' רחל יפה בת מינדל שיחיו וילדיהם: עדן שרה ושהם מרדכי שיחיו ולזכות שושנה חסיה בת מינדל שתחי ולזכות הרה"ת אפרים יונה בן פאולין רות וזוג' רייזל פרומה בת חי' רחל שיחיו ולזכות הרה"ת יוסף יצחק בן רייזל פרומה שי' ולזכות חי' רחל בת שפרנצא שתחי ולזכות צבי בן חי' רחל שי'

יחי המלך

סניף ארה"ב: 383 Kingston Ave. #38, Brooklyn, NY 11213 • טל': 718-207-5904  
סניף ארץ הקודש: ת.ד. 2025 כפר חב"ד, 60840 • טל': (03) 960-0667 • פקס: (03) 960-7219  
דואר אלקטרוני: chinuch@neto.net.il • אינטרנט: www.moshiach.net/blind

משיחת שי"פ ע"פ ד"ר מנחם מנדל הלוי

ג. ולכן, כדי למנוע ולחזק עוד יותר את קיום היערכים האמורים במתל ובגולה מסש... יש להוסיף במעשיו ותבונה הי"פ כלל עניני תורה ומצוות.

ובמסגרת זאת - כמזכיר בארונה בהתחדשות דחמשה עשר באב צורת ההתחדדות להוסיף בלימוד התורה - מכאן ואילך דמוסיף יוסף-20. דמוסיף לילוח על היכים לעסוק בתורה (דוסיף חיים על חי"י) 21. וכן הוספה בענין הצדקה.

וכל זה מתוך אהבת ישראל ואהדות ישראל (כולל ובמיוחד להשפיע על הולח להוסיף בלימוד התורה ובחינת הצדקה) - אחרותם של כל די הסוגים רבנות ירושלים (בנסת ישראל) שידעאות וחלוח כר"ל, כגיל בארונה.

... תוסף לזה, שההתעסקות בכל הנ"ל צריכה להיות מתוך שמחה וטוב לבב, וכאמור, שמחה גלוי, שצ"ח פתלים... ה"פ"ת ע"ן החורבן הגלות לששן ולשמחה ולמותרים טובים במתל ובגולה...

ד. יש להוסיף, שענין הגיל (הקוסמה בלימוד התורה, בנסנית הצדקה, ובאכנת ישראל ואהדות ישראל, ומתוך שמחה) מודגש גם כצד עניני של עשרים באב:

עשרים באב הוא אחד מחמשה הזמנים שבהם התנדבו עצים למערה - ע"י זמן עצי המהנים העם חשעה... בעשרים בו (באב) בני פתח מאב בן הנהגה... שבו ביום היו מנודים עצים ללשכת העצים, והיו מקריבים קרבן העצים, ועד שיום זה היו להם ירטי"ו.

והנה, בנדבת העצים בעשרים באב מודגש ביותר הענין דאהבת ישראל ואהדות ישראל - כי:

צ"תא בכמרא 20. סימחמשה עשר באב ואילך חשש כחה של חמה ולא היו סדחין עצים למערה לפי שאין יבשין.

דעה מוכן העילוי המיוחד תרבת העצים בעשרים באב 24 - שאף שכבר אראסוד לכדוח עצים נוספים, מ"מ, התנדבו עצים ללשכה כדי שכל ישראל אפילו בעלי צביות, היו, יוכלו להקריב קרבנם ע"נ המזבח, ולא עוד, אלא, שעשו זאת מתוך שמחה, עד כדי כך, שקבעו יום זה ליו"ט - שזכה מודגשת גדלי ישראלים באהבת ישראל... ה"פ"ת ע"ן החורבן הגלות לששן ולשמחה ולמותרים טובים במתל ובגולה...

- (1) רוב הענין והל"ת
- (2) הכוונה ל"ג
- (3) מ"ד ע"פ
- (4) ע"פ פ"ג
- (5) ע"פ פ"ג
- (6) ע"פ פ"ג
- (7) ע"פ פ"ג
- (8) ע"פ פ"ג
- (9) ע"פ פ"ג
- (10) ע"פ פ"ג
- (11) ע"פ פ"ג
- (12) ע"פ פ"ג
- (13) ע"פ פ"ג
- (14) ע"פ פ"ג
- (15) ע"פ פ"ג
- (16) ע"פ פ"ג
- (17) ע"פ פ"ג
- (18) ע"פ פ"ג
- (19) ע"פ פ"ג
- (20) ע"פ פ"ג
- (21) ע"פ פ"ג
- (22) ע"פ פ"ג
- (23) ע"פ פ"ג
- (24) ע"פ פ"ג

בלתי מדוגת

הענין הנ"ל הוא ענין יסודי וצריך להיחזק בו בכל יום ויום. ויש להוסיף עליו עניני תורה ומצוות. ובמסגרת זאת - כמזכיר בארונה בהתחדשות דחמשה עשר באב צורת ההתחדדות להוסיף בלימוד התורה - מכאן ואילך דמוסיף יוסף-20. דמוסיף לילוח על היכים לעסוק בתורה (דוסיף חיים על חי"י) 21. וכן הוספה בענין הצדקה.

וכל זה מתוך אהבת ישראל ואהדות ישראל (כולל ובמיוחד להשפיע על הולח להוסיף בלימוד התורה ובחינת הצדקה) - אחרותם של כל די הסוגים רבנות ירושלים (בנסת ישראל) שידעאות וחלוח כר"ל, כגיל בארונה.

... תוסף לזה, שההתעסקות בכל הנ"ל צריכה להיות מתוך שמחה וטוב לבב, וכאמור, שמחה גלוי, שצ"ח פתלים... ה"פ"ת ע"ן החורבן הגלות לששן ולשמחה ולמותרים טובים במתל ובגולה...

ד. יש להוסיף, שענין הגיל (הקוסמה בלימוד התורה, בנסנית הצדקה, ובאכנת ישראל ואהדות ישראל, ומתוך שמחה) מודגש גם כצד עניני של עשרים באב:

עשרים באב הוא אחד מחמשה הזמנים שבהם התנדבו עצים למערה - ע"י זמן עצי המהנים העם חשעה... בעשרים בו (באב) בני פתח מאב בן הנהגה... שבו ביום היו מנודים עצים ללשכת העצים, והיו מקריבים קרבן העצים, ועד שיום זה היו להם ירטי"ו.

והנה, בנדבת העצים בעשרים באב מודגש ביותר הענין דאהבת ישראל ואהדות ישראל - כי:

צ"תא בכמרא 20. סימחמשה עשר באב ואילך חשש כחה של חמה ולא היו סדחין עצים למערה לפי שאין יבשין.

דעה מוכן העילוי המיוחד תרבת העצים בעשרים באב 24 - שאף שכבר אראסוד לכדוח עצים נוספים, מ"מ, התנדבו עצים ללשכה כדי שכל ישראל אפילו בעלי צביות, היו, יוכלו להקריב קרבנם ע"נ המזבח, ולא עוד, אלא, שעשו זאת מתוך שמחה, עד כדי כך, שקבעו יום זה ליו"ט - שזכה מודגשת גדלי ישראלים באהבת ישראל... ה"פ"ת ע"ן החורבן הגלות לששן ולשמחה ולמותרים טובים במתל ובגולה...

לזכות הרה"ת ר' מנחם מענדל הלוי וזוג' מרת נחמה פייגא שיחיו וילדיהם: שולמית ובעלה הרה"ת דוד הלוי ובניהם: נתן הלוי ויוסף יצחק הלוי שי' לאבקובסקי מאיר שלמה הלוי, חנה שרה, לוי יצחק הלוי וחווה מוסיא שיחיו שגלוב

# תשש כחה של חמה

בקשר עם ט"ו באב החל בעש"ק זה, הבאנו צילום נדיר (מוקטן) מהגהת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א על שיחת ש"פ עקב, כ"ף מנחם-אב ה'תשמ"ז (השיחה נדפסה ב'התוועדויות' תשמ"ז ח"ד ע' 218 ואילך)

## פענוח הכתי"ק (בא בהדגשה):

ג. ולכן, כדי למהר ולזרז עוד יותר את קיום היעודים האמורים בפועל ובגלוי ממש – יש להוסיף ב"מעשינו ועבודתינו" בכל עניני תורה ומצוות'.

ובפרטיות יותר – כמדובר בארוכה בהתוועדות דחמשה עשר באב אודות ההתעוררות להוסיף בלימוד התורה "מכאן ואילך דמוסיף יוסיף", "דמוסיף לילות על הימים לעסוק בתורה (יוסיף חיים על חייו)", וכן הוספה בענין הצדקה.

וכל זה מתוך אהבת ישראל ואחדות ישראל (כולל ובמיוחד בענינים שהזמ"ג – להשפיע על הזולת להוסיף בלימוד התורה ובנתינת הצדקה) – אחדותם של כל ד' הסוגים דבנות ירושלים (כנסת ישראל) ש"יוצאות וחולות כו", כנ"ל בארוכה.

ונוסף לזה, שההתעסקות בכל הנ"ל צריכה להיות מתוך שמחה וטוב לבב, וכאמור, שמחה גלוי, שעי"ז פועלים ובזריזות – הפיכת ענין החורבן והגלות לששון ולשמחה ולמועדים טובים בפועל ובגלוי.

ד. ויש להוסיף, שענין הנ"ל (ההוספה בלימוד התורה, בנתינת הצדקה, ובאהבת ישראל ואחדות ישראל, ומתוך שמחה) מודגש גם מצד ענינו של עשרים באב:

עשרים באב הוא אחד מתשעה הזמנים שבהם התנדבו עצים למערכה – "זמן עצי הכהנים והעם תשעה... בעשרים בו (באב) בני פחת מואב בן יהודה", שבו ביום היו מנדבים עצים ללשכת העצים, והיו מקריבים קרבן העצים, ועד שיום זה ה' להם יו"ט.

והנה בנדבת העצים בעשרים באב מודגש ביותר הענין דאהבת ישראל ואחדות ישראל\* – כי: איתא בגמרא ש"מחמשה עשר באב ואילך תשש כחה של חמה ולא היו כורתין עצים למערכה לפי שאינן יבשין".

ומזה מובן העילוי המיוחד דנדבת העצים בעשרים באב\*\* – שאף שכבר אי-אפשר לכרות עצים נוספים, מ"מ, התנדבו עצים שלהם ללשכה כדי שכל ישראל, אפילו עניים (אין עני אלא בדעת), אפילו בעלי עבירה, ח"ו, יוכלו להקריב קרבנם ע"ג המזבח, ולא עוד, אלא, שעשו זאת מתוך שמחה, עד כדי כך, שקבעו יום זה ליו"ט – שבזה מודגשת גודל מעלתם באהבת ישראל.

(\* אף שבט"ו בו הביאו עצים גם "כהנים ולוים וכל מי שטעה בשבטו" (משנה שם רפ"ד).

\*\* משא"כ בחמשה עשר באב עצמו – יש לומר, שבו ביום עדיין לא כרתו עצים ("שבאותו יום היו משלימין מצוה גדולה" – לשון הרשב"ם ב"ב קכא, ב), ואפילו אם נאמר שבו ביום לא היו כורתין עצים (ראה לקו"ש חכ"ד ע' 47 הערה 8) – יכלו לכרות עצים בערב ט"ו באב (יום התקנה לט"ו) – משא"כ בעשרים באב, שכבר עברו כמה ימים מאז שפסקו לכרות עצים.

# משיח יודה לכאו"א על פעולתו להחיש ביאתו

על כאו"א לעשות חשבון צדק בנפשו: מה עשה עד עתה לקירוב הגאולה!?!... ● ובפרט ע"י ההתבוננות שמשיח צדקנו בכבודו ובעצמו עומד וממתין לפעולה שלו, הרי מוכן גודל האחריות המוטלת עליו, ביחד עם גודל הזכות כו' ● כשיבוא משיח צדקנו בקרוב ממש, יודה לכאו"א על פעולתו להחיש ביאתו, לא רק הודי' בלבד, אלא יוסיף ויתן מעניניו ● קטעים משיחות ש"פ ואתחנן, שבת נחמו, ט"ז מנ"א ה'תשמ"ח - מוגה

עשר באב, שבו מודגש ביותר שנמצאים בסיוס הגלות ד"מדבר העמים"<sup>6</sup>, ו"עומדים להכנס לארץ", באופן של גאולה נצחית שאין אחרי' גלות – צריכה להיות הדגשה והוספה מיוחדת בכל הקשור לקירוב הגאולה<sup>7</sup>, כולל ובמיוחד – הצפי'<sup>8</sup>, הבקשה והתפלה על הגאולה (ע"ד ובדוגמת תפלת משה, תקט"ו תפלות, כדי לפעול הכניסה לארץ באופן של גאולה נצחית).

(6 יחזקאל כ, לה. וראה בחיי ר"פ מסעי. ועוד. לקו"ת ר"פ מסעי. ובכ"מ.

(7 וכפס"ד הרמב"ם (הל' תשובה פ"ג ה"ד) שע"י "מצוה אחת" (במעשה, בדיבור או במחשבה) "הכריע את עצמו ואת כל העולם כולו לכף זכות וגרם לו ולהם תשועה והצלה".

(8 כפס"ד הרמב"ם (הל' מלכים רפ"א) "כל מי שאינו מאמין בו (במלך המשיח), או מי שאינו מחכה לביאתו, לא בשאר נביאים בלבד הוא כופר, אלא בתורה ובמשה רבינו כו". וי"ל שטעם החיוב (לא רק להאמין בו, אלא גם) לחכות לביאתו – אף שצפי' וגעגועים לדבר הנכסף מביאים לידי רגש של צער כו' – כדי שיתפלל יותר ויבקש על ביאתו, ועי"ז יחיש ביאתו בפועל ממש.

א. כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו הכריז – בשעתו אז – "לא לתר לתשובה לא לתר לגאולה"<sup>1</sup>, והודיע, שכבר נסתיימה כל העבודה, ולא נותר אלא "לצחצח הכפתורים"<sup>2</sup>, ו"עמדו הכן כולכם"<sup>3</sup> לקבלת פני משיח צדקנו. ועאכו"כ לאחרי שעברו כמה עשרות שנים מאז הכרזה זו.

ובמילא, דבר ברור הוא שדורנו זה הוא דור האחרון של הגלות, ודור הראשון של הגאולה – דוגמת הדור שנכנס לארץ לאחרי חמשה עשר באב שבו "כלו מתי מדבר", ואז נעשו "כולם שלמים ועומדים להכנס לארץ... מאותן שכתוב בהן (בפרשתנו<sup>4</sup>) חיים כולכם היום"<sup>5</sup>.

ולכן, בעמדנו בסמיכות ממש לחמשה

(1 "הקריאה והקדושה" תש"א-ב.

(2 ראה שיחת שמח"ת תרפ"ט.

(3 אג"ק שלו ח"ד ריש ע' רעט. וש"נ.

(4 ד.ד.

(5 פרש"י חוקת כ, כב.

על כאו"א לעשות חשבון צדק בנפשו: מה עשה עד עתה לקירוב הגאולה!...

ובפרט ע"י ההתבוננות שמשח צדקו עומד ומצפה בקוצר רוח לגאול את ישראל (כמובן מדברי הגמרא<sup>9</sup> שאינו מתיר שני נגעים ביחד שלא יתעכב כדי קשירת שני נגעים, כמוזכר לעיל<sup>10</sup>) – לאחרי שכאו"א ישרים את התלוי בו להחיש את ביאת המשיח, ומכיון שמשח צדקו בכבודו ובעצמו עומד וממתין לפעולה שלו, הרי מובן גודל האחריות המוטלת עליו, ביחד עם גודל הזכות כו', שלכן, כשיבוא משיח צדקו בקרוב ממש, **יודה לכאו"א על פעולתו להחיש ביאתו, לא רק הודי' בלבד, אלא יוסיף ויתן מעניניו, הן ענינים רוחניים, החל מלימוד התורה, "תורה חדשה מאתי תצא"<sup>11</sup>, והן ענינים גשמיים, ש"הטובה תהי' מושפעת הרבה וכל המעדנים מצויין כעפר"<sup>12</sup>.**

**ב. וענין נוסף המודגש ביותר בדורנו זה – עבודת השליחות לפעול על הזולת<sup>13</sup>:**

כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו – "הנשיא הוא הכל"<sup>14</sup>, "לב כל קהל ישראל"<sup>15</sup> – הטיל על כאו"א מאנשי הדור שליחות קדושה להיות "נר להאיר"<sup>16</sup>, להאיר אחרים, "נר ה' נשמת

(9) סנהדרין צח, א.

(10) קונטרס משיחות ש"פ דברים ס"ט.

(11) ישע"י נא, ד. ויק"ד פי"ג, ג.

(12) רמב"ם סיום וחיותם ה' מלכים (וספרו בכלל).

(13) נוסף על המוכרח מצד החיוב ד"אהבת לרעך כמוך", "כלל גדול בתורה" (תו"כ ופרש"י קדושים יט, יח), ובפרט בשנת הקהל, ובסמיכות לחמשה עשר באב, תיקון החורבן והגלות ע"י ביטול **סיבת** הגלות (שהיא ההיפך דאהבת חנים – ראה יומא ט, ב), ואדרבה – הוספה באהבת ישראל ואחדות ישראל\*.

(14) פרש"י חוקת כא, כא.

(15) רמב"ם ה' מלכים פי"ג ה"ו.

(16) ראה לקו"ש ח"ב ע' 484 ואילך. וש"נ. וראה גם

(\* להעיר, שגם בסעמי הי"ם דחמשה עשר באב מודגש הענין דאהבת ישראל ואחדות ישראל (ראה שיחת ט"ו באב תשמ"ו סי"א ובהערה 103).

בין הבתרים<sup>9</sup> – "לזרעך נתתי את הארץ הזאת"<sup>10</sup>, שכל ארץ ישראל לגבולותיה היא נחלת כל יהודי וכל היהודים, כמדובר כמה פעמים.

רק צריכים לומר ללא בושה שזוהי המציאות, והוא אינו מחדש בכך כלום כי אותו אחד יודע מזה בלאו-הכי, אלא חושב שאולי אם הוא יפחד מה"גוי'שקייט" שנמצא אצל היהודים (שזה גורם לפחד מה"גוי'שקייט" שנמצא בעולם) – **ואז יהיה ה"אל יבוש מפני בני-אדם המלעיגים"<sup>11</sup>.**

ובאמת אין זה קשה כל-כך, יש רק לדעת מה שכתוב לפני כן בשולחן-ערוך<sup>12</sup> – "שויתי ה' לנגדי תמיד"<sup>13</sup>. ובפרט לפי המבואר בצוואת הריב"ש (הצוואה של רבי ישראל בעל שם-טוב) שזה מתחיל עם הענין של "שויתי ה' לנגדי תמיד" עם כל הפירושים שהוא אומר על כך.

(משיחת אור ליום ועש"ק פרשת ואתחנן, ט"ו באב ה'תשל"ח - בלתי מוגה)

(9) ראה בראשית טו.

(12) אורח חיים ס"א, א, ס"א.

(10) שם טו, יח.

(13) תהלים טז, ח.

(11) שו"ע או"ח ס"א, א. קשו"ע ס"א, ג. סכ"ט, ח.

אדם"<sup>17</sup>, דכל אלו הנמצאים בסביבתו (נוסף על בני ביתו כו'), ובכל מקום שידו מגעת, שיאירו ב"נר מצוה ותורה אור"<sup>18</sup>, אשר, עי"ז מבטלים את חשכת הגלות ומביאים את אור הגאולה<sup>19</sup>.

ופרטי הדברים דעבודת השליחות – הלא הם כתובים בריבוי אגרות-קודש שלו, בשיחותיו ובמאמריו כו', וצריך להיות – ש"קריינא דאיגרתא איהו להוי פרוונקא"<sup>20</sup>, למלא את השליחות מתוך מסירה ונתנה (דוגמת המס"נ דפינחס), ע"י הפצת התורה, כולל ובמיוחד פנימיות התורה כפי שנתבארה בתורת החסידות, בחי' היחידה שבתורה<sup>21</sup>, שע"י מגלים בחי' היחידה שבכאו"א מישראל (האנשים הנשים והטף<sup>22</sup>), ניצוץ משיח<sup>23</sup>, ועד

סה"ש תש"א ע' 136 שחסידי הוא דוגמת האיש שמדליק פנסי הרחוב כו'.

(17) משלי כ, כז.

(18) שם ו, כג.

(19) להעיר מלקו"ת ריש פרשתנו: כי להיות עוה"ז הוא העולם השפל והחושך עב כפול ומכופל וצריך להרבות בנרות. נר הוי' נשמת אדם שהוא נר המאיר הארץ שם הוי' בבחי' גילוי להאיר את העוה"ז ולא הפכא חשוכא לנהורא. וכמה ריבוא נשמות שהם כמה ריבוא נרות, שלפי ריבוי החושך ועביו הכפול ומכופל כך צ"ל ריבוי הנרות בנשמות כו'.

(20) סנהדרין פב, סע"א. פרש"י בלק כה, ז. וראה שיחת ש"פ פינחס ס"ד. ועוד.

(21) ראה בארוכה קונטרס ענינה של תורת החסידות ס"ה ואילך. וש"נ.

(22) ובהדגשה יתירה בשנה זו – שנת הקהל – "הקהל את העם האנשים והנשים והטף גו' למען ישמעו ולמען ילמדו גו' ושמרו לעשות את כל דברי התורה הזאת" (וילך לא, יב), "כאילו עתה נצטווה בה ומפי הגבורה שומעה" (רמב"ם סוף ה' חגיגה) – "כיום אשר עמדת לפני ה' אלקיך בחורב באמור ה' אלי הקהל לי את העם ואשמיעם את דברי גו'" (פרשתנו ד, יו"ד).

(23) כמרומו בכתוב (בלק כד, יז) "דרך כוכב מיעקב" – דקאי על מלך המשיח (ירושלמי תענית פ"ד ה"ה. וראה רמב"ם ה' מלכים פי"א), וגם על כאו"א מישראל (ירושלמי מע"ש ספ"ד), והתיווך בזה – שבכאו"א מישראל יש ניצוץ משיח (מאור עינים ס"פ פינחס. לקו"ש ח"ב ע' 599. ועוד).

מוקדש לעילוי נשמת

הרה"ח ר' **משה נחום** בהרה"ח ר' **מרדכי מענדל** ע"ה קדנר

נפטר כ"ב ניסן - אחרון של פסח, ה'תשע"א

יה"ד שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והוא בתוכס, בגאולה האמיתית והשלימה

מוקדש לעילוי נשמת ר' **יהודה** ב"ר **צבי הירש** ע"ה **סטראל** - נפטר ביום כ"ז אלול

ולע"נ זוגתו **טשרנא גיטל** בת ר' **יעקב** ע"ה - נפטרה ביום ה' טבת

יה"ד שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והם בתוכס, בגאולה האמיתית והשלימה

נדבת בנם - יבלחט"א - הרה"ח **שמואל סטראל** ומשפ' שיחי

# כל אחד יעשה מה שצריך לעשות כדי לקיים את הפס"ד הברור בשו"ע

היות ולאחרונה נהיה רעש, ומצפים לשמוע מה אני יאמר בנוגע למאורעות האחרונים, בנוגע לעיתונים האחרונים, בנוגע לרעש זה ולרעש אחר, בנוגע לצרה זו ולצרה אחרת – אזי חבל על הזמן לדבר על זה.

ומכיון שענין זה יהיה בפועל רק בעוד שלשה שבועות – הרי בודאי יהיו בינתיים כמה שינויים שונים ומשונים.

עד שכבר רואים שינוי אחד לטובה:

קעת כבר צועקים ככרוכיא שחבל שלא יישבו את השטחים קצת זמן לפני-כן, שאז לא היו את כל הצרות-צרות שישנן עכשיו, לא היו צריכים לתרץ את עצמם ולהתחרט ולהזמין על עצמם לחץ וכו'.

אבל היות ו"היפלא מה" דבר<sup>1</sup> (בתמי), אז "יערה (על היהודים שיכולים לפעול בזה) רוח ממרום<sup>2</sup> בשעתא חדא וברגעא חדא<sup>3</sup>, וכל אחד מהם יעשה את מה שצריך לעשות כדי לקיים את הפס"ד הברור בשולחן-ערוך אורח-חיים הלכות שבת<sup>4</sup> (שאודותיו דובר כבר כמה פעמים) – ליישב את כל הגבולות כדי שלא יכנס צר, חס-ושלום, אפילו לא "על עסקי תבן וקש",

ושזה יהיה בעגלא דידן ובדרכי נועם ודרכי שלום ובשמחה וטוב לבב, וזה לא יזיק לאף אחד מכיון ש"ה' ילחם לכם ואתם תחרישון"<sup>5</sup>, למטה מעשרה טפחים ובעגלא דידן.

## לְיִישָׁב בַּפּוּעַל מִבְּלֵי לְעֵרֵב עֲנִינֵי פּוֹלִיטִיקָה

ושלא יערבו עניני פוליטיקה – הן אלו שלא יכולים לפעול כלום בזה, ואפילו אלו שיכולים לפעול – אלא יעשו במעשה בפועל ש"המעשה הוא העיקר"<sup>6</sup>. ובשעה שיתמסרו לענין ויעשו את המעשה בפועל – אזי "אין אחר מעשה כלום"<sup>7</sup> וכך זה ישאר בפועל.

ובפרט שזה מיוסד על דיבורו של הקב"ה (ש"דיבורו של הקב"ה חשיב מעשה"<sup>8</sup>) בברית

(1) בראשית יח, יד.

(2) ישעיהו לב, טו.

(3) זח"א קכט, א. וראה קידושין מט, ב.

(4) סש"כ"ט ס"ו.

(5) שמות יד, יד.

(6) ראה אבות פ"א מ"ז.

(7) בבא מציעא יז, א.

(8) ראה ב"ר פמ"ד, כב.

להתגלות בחי' היחידה הכללית – משיח צדקנו<sup>24</sup>.

ולכן, על כאו"א למלא השליחות שהוטלה עליו ע"י נשיא הדור, ולידע, שמכיון שהנשיא הוא "לב כל קהל ישראל", בדוגמת הלב שממנו מתפשט הדם לכל האברים ואח"כ חוזר הדם אל הלב<sup>25</sup>, הרי, נוסף על מינוי השליחות, בוחן נשיא הדור אם נתקיימה פעולת השליחות<sup>26</sup>, בעת שחוזר הדם דכל האברים (כל אנשי הדור) למקורו ב"לב כל קהל ישראל", ומוסיף ביתר שאת וביתר עוז בהמשכת הברכות כו' בכל המצטרך, בגשמיות וברוחניות גם יחד, לכל אלו שממלאים פעולת השליחות.

ג. [. . .] אע"פ שכבר פעלו גדולות ונפלאות בהפצת התורה והיהדות והפצת המעיינות חוצה – הרי, כיון שמשיח צדקנו עדיין לא בא, הרי זו ההוכחה ביותר שנשאר עדיין מה להשלים ולהוסיף בזה, ולכן, יש למצוא ובהשתדלות דרכים להגביר ולהרחיב את הפעולה דהפצת התורה והיהדות והפצת המעיינות חוצה.

ומהעצות לזה – לא להסתפק בהחלטה טובה שמחליט בפ"ע ביחידות, אלא, לקבל החלטות טובות ביחד עם עוד כו"כ מישראל, כידוע מ"ש כ"ק אדנ"ע בקונטרס החלצו<sup>27</sup> (ונדפס ונתפרסם ע"י כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו) ש"ההסכם אשר עושים שנים או רבים יש לזה חיזוק הרבה יותר מההסכם שעושה בפ"ע כו", ועוד ועיקר – שע"יז ויכולו לבחון איש לרעהו ולדווח זה לזה ע"ד קיומן של החלטות הטובות בפועל ממש, אשר, עצם

(24) סה"מ תרצ"ט ע' 207 – בשם הרמ"ז (לזח"ג רס, ב – מק"מ קצ, ב). ועוד.

(25) ראה אגה"ק סל"א.

(26) להעיר, ש"שליח לא מקרי אלא המשתלח מזה לזה שראוי לחזור אצל שולחו ולומר מה"עשיתי שליחותך" (פרש"י גיטין כד, א).

(27) סה"מ תרנ"ט ע' סא.

הידיעה אשר מזמן לזמן יצטרך לתת דין וחשבון לבשר-ודם מה הם ההחלטות הטובות שקיבל על עצמו, ומה עשה בפועל ממש – תפעל זירוז בכל עניני העבודה, כנראה במוחש, וכמאמר ריב"ז לתלמידיו "יה"ר שתהא מורא שמים עליכם כמורא בשר ודם"<sup>28</sup>, ואם לתלמידי ריב"ז נאמר כן – אנון מה נעני' אבתרי'.

[ואם ישנם כאלו שיטענו שעבודתם היא באופן ד"הצנע לכת עם אלקיך"<sup>29</sup>, ובמילא, עבודתו ופעולתו היא בגדר "סוד"... ואין לו למסור דין וחשבון לבשר ודם, כי אם, "לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה"<sup>30</sup> – הרי, גם אם האמת הי' כדבריהם שמסתירים מעשיהם הטובים בגלל העילוי ד"הצנע לכת גו", יש מקום לשקו"ט אם זוהי דרך עבודה המתאימה לדורנו זה שבו צריך להשתדל לפרסם עושי מצוה<sup>31</sup> כדי שמהם יראו וכן יעשו כו', ועאכו"כ שיש מקום "לחשוש" שזוהי עצת היצר כדי שלא יעסוק בעבודתו כדבעי].

וזהו א' הטעמים לבקשה והצעה (בימים שלפנ"ז<sup>32</sup> וגם בימים האחרונים בקשר לכינוס השלוחים) שיכתבו ג' פעולות טובות שעשו במשך השנה החולפת – כדי לעורר ולזרז עשיית החשבון צדק בנפשו מהפעולות במילוי השליחות דהפצת התורה והיהדות והפצת המעיינות חוצה כדי לקרב את הגאולה, כשיצטרך לכתוב<sup>33</sup> (ולא רק לעצמו, אלא

(28) ברכות כח, ב. הובא בתניא פמ"א (נו, סע"א).

(29) מיכה ו, ח.

(30) כלשון המשנה בריש פרק שלישי דאבות שלומדים בשבת זו.

(31) ראה שו"ת הרשב"א ח"א סתקפ"א. הובא במג"א או"ח סקנ"ד סקכ"ג. רמ"א יו"ד סרמ"ט ס"ג.

(32) שיחת י"ב תמוז.

(33) להעיר מהנהגת כמה בעלי מוסר שהי' להם פינקס מיוחד שבו היו כותבים המעשים טובים כו'. ואף שאין זה דרכם של חסידים, שאינם זוקקים שה"פינקס" יזכיר להם, אלא זוכרים בעצמם כו', מ"מ, יש מקום לכך באופן חד-פעמי (כשרואה בעצמו שיש צורך בכך כו'), כדי

למסור לבשר ודם) אלו הם הפעולות הטובות שעשיתי, ואז יראה ויוכח בעצמו (ללא צורך לשאול אצל ה"רב" שלו – "עשה לך רב"<sup>34</sup>) האם יש לו עוד מה להוסיף!...

ולכן, כדאי ונכון ביותר להוסיף ולהרבות בכינוסים כאלו – הן בנוגע להשלוחים והן בנוגע לכאור"א מישראל בעניני השליחות שלו, כאור"א לפי ענינו – לא רק פעם אחת או פעמיים בשנה, אלא בזמנים תכופים יותר, להתאסף כו"כ ביחד כדי לעודד ולזרז איש את רעהו בכל עניני העבודה ע"י ההתדברות והדיווח מהנעשה בפועל ממש, וגם במשך הזמן שבין כינוס לכינוס – באמצעות חילופי מכתבים או הטלפון, וכיו"ב, שע"י יתוסף ביתר שאת וביתר עוז בכל עניני העבודה.

ד. ויה"ר שקבלת ההחלטה הטובה ע"י ההוספה ("דמוסיף יוסיף") בכל הפעולות דהפצת התורה והיהדות והמעיינות חוצה, עוד לפני הקיום בפועל – תביא תיכף ומיד את הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, בעיצומו של יום השבת, שבת נחמו, ההתחלה ד"שבע דנחמתא", באופן ד"נחמה בכפליים".

ואז תקויים בקשת משה רבינו "אעברה נא ואראה את הארץ הטובה אשר בעבר הירדן ההר הטוב הזה (זו ירושלים) והלבנון (זה בית המקדש)"<sup>35</sup> – שמשה רבינו "גואל ראשון הוא גואל אחרון"<sup>36</sup>, מכניס את כל בני לארץ באופן של גאולה נצחית שאין אחרי גלות.

ואין ענין יוצא מידי פשוטו – גאולה

לעורר ולזרז עשיית החשבון צדק.

(34) אבות פ"א מ"ו. מט"ז.

(35) פרשתנו ג, כה ובפרש"י.

(36) ראה שמו"ר פ"ב, ד. שם, ו. דב"ר ספ"ט. שעה"פ פ' ויחי (מט, יו"ד). תו"א ר"פ משפטים. ובכ"מ.

האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, "בנערינו ובזקנינו גו' בבנינו ובבנותינו"<sup>37</sup>, "קהל גדול"<sup>38</sup>,

כולל גם כל בני מכל הדורות שלפנ"ז – "הקיצו ורננו שוכני עפר"<sup>39</sup>, ביחד עם כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, וכן אאמו"ר, שיום ההילולא שלו (עשרים באב, שחל ביום הרביעי שבו נתלו המאורות) מתברך משבת זו, אשר, מסר נפשו על הפצת התורה והמעיינות במדינה ההיא, ולאחרי יציאת כ"ק מו"ח אדמו"ר ממדינה ההיא נשאר הוא נכדמ היחידי של אדמו"ר הזקן, אדמו"ר האמצעי והצ"צ המנהיג במדינה ההיא, ולכן פנו אליו גם בעניני הדרכה וכו' וכו', ובגלל פעולותיו בהפצת התורה והמעיינות נאסר והוגלה ונסתלק במקום גלותו כו',

וכולם יחדיו – "ישובו הנה"<sup>38</sup>, לארצנו הקדושה, שתהי' באופן של הרחבה, "ירחיב ה' אלקיך את גבולך"<sup>40</sup>, לירושלים עיר הקודש ולבית המקדש השלישי.

ואז יהי' גם לימוד התורה בתכלית השלימות (כבקשת משה) – "תורה חדשה מאיתי תצא", באופן של ראי' <sup>41</sup>, "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך", עדי קיום היעוד "ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדיו", במהרה בימינו ממש, ו"לא עיכבן המקום כהרף עין"<sup>42</sup>.

(37) בא יו"ד, ט.

(38) ירמי' לא, ז.

(39) ישעי' כו, יט.

(40) שופטים ט, ח.

(41) ראה לקו"ת צו יז, א-ב. שער האמונה פ"ט. סד"ה

וידבר אלקים (השני) תרצ"ט. ועוד.

(42) מכילתא ופרש"י בא יב, מא.

# לימוד באופן דעשרה שיושבים ועוסקים

כיון שנמצאים על סף הגאולה האמיתית והשלימה שבה יהיו כל הענינים באופן של בלי גבול – צריכה להיות ה"טעימה" (בערב שבת, ש"טוב לטעום מכל תבשיל ותבשיל" <sup>1</sup>) מהבלי גבול דהגאולה, ע"י ההוספה בעניני התומ"צ באופן שלמעלה ממדידה והגבלה.

ובפרטיות יותר – הוספה בלימוד התורה ("מוסיף לילות על הימים לעסוק בתורה"), הן נגלה דתורה והן פנימיות התורה, כולל לימוד עין יעקב, אגדה שבתורה, ש"רוב סודות התורה גנוזין בה"<sup>2</sup>, ועוד ועיקר, לימוד פנימיות התורה, כדברי האריז"ל (שיום ההילולא שלו בחמשה במנ"א) ש"בדורות אלו האחרונים מותר ומצוה לגלות זאת החכמה"<sup>3</sup>, ובמיוחד לאחר שנתבארה בתורת החסידות באופן ששייך להבנה והשגה דכאו"א מישראל.

והדגשה מיוחדת על ההוספה בלימוד התורה בעניני הגאולה – הן בנגלה דתורה, ובפרט בספרו של הרמב"ם<sup>4</sup> שכולל גם ההלכות ששייכות לזמן הגאולה, כמו הלכות בית הבחירה (שלמדום זה-עתה בימי בין המצרים), וכן הלכות מלכים ומלחמותיהם ומלך המשיח<sup>5</sup>, והן בפנימיות התורה, שנוסף לכך שכללות הלימוד דפנימיות התורה מקרב את הגאולה, "בהאי חיבורא דילך (תורתו של רשב"י) . . יפקון בי' מן גלותא ברחמי"<sup>6</sup>, יש עילוי מיוחד בלימוד החלקים דפנימיות התורה שמבארים עניני הגאולה.

ומה טוב – שלימוד זה יהי' באופן ד"עשרה (ציבור) שיושבים (בהתיישבות וקביעות) ועוסקים (באופן של "עסק") בתורה<sup>7</sup>, כההוראה ד"דבר משנה" שלומדים בפרקי אבות דשבת זה – פרק שלישי, שגם רומז לגאולה השלישית וביהמ"ק השלישי, שעל ידם נעשית הנחמה בכפלים על בית ראשון ובית שני.

(משיחת ש"פ ואתחנן, שבת נחמו, ט"ז מנחם-אב ה'תנש"א – מוגה)

(1) שו"ע אדה"ז או"ח סו"ס רנ.

(2) תניא אגה"ק סכ"ג.

(3) שם סכ"ז (קמב, ב).

(4) נוסף על לימוד השיעורים היומיים (וראה גם

הערה הבאה . .).

(5) בסיום וחותרם ספר שופטים (ספר הי"ד, שהוא

סיום ספר יד (החזקה) כולו), – ולהעיר, שהתחלת

הלימוד דספר שופטים (נעוץ סופן בתחלתן) הוא

בסמיכות לראש השנה, סיום וחותרם ה"שבע

דנחמתא", שהתחלתם בשבת נחמו.

(6) זח"ג קכד, ב – ברע"מ. הובא ונת' באגה"ק שם.

(7) אבות פ"ג מ"ר.



# מי יכנס לקדש הקדשים?

ומהעילוי דחמשה עשר באב – באים לעילוי דיום הכיפורים, כאמור, שענינם אחד, שכן, אע"פ שבדרך כלל צריך להמתין עד לעשירי בתשרי, הרי, מכיון שיבנה בית המקדש במהרה בימינו, אזי יצטרכו להכנס לקדש הקדשים (ענינו של יוהכ"פ) תיכף ומיד כדי להכניס את הארון [עם הלוחות, לוחות ראשונות ולוחות אחרונות, וכן הספר תורה – מחוץ לארון או בתוך הארון] מהמקום שנגזגז בו למקומו בקדש הקדשים; ולצורך זה – יכול להכנס לקדש הקדשים כאו"א מישראל במכ"ש וק"ו מהכניסה לקדש הקדשים בשביל "בדק הבית", שכאשר אין אפשרות אחרת – נכנסים אפילו במצב דהיפך הטהרה, ולא רק "בתיבות", אלא אפילו "דרך פתחים" (דרך ביאה), ואם לצורך "בדק הבית" כן הוא – לצורך הכנסת הארון לקדש הקדשים ע"ג אבן השתי (שממנה הושתת כל העולם), על אחת כמה וכמה! (משיחת חמשה עשר באב ה'תשמ"ו - בלתי מוגה)

## אין מה לשאול, יש לקיים!

כאשר כ"ק מו"ח אדמו"ר יצא בקריאה והכרזה "לאלתר לתשובה לאלתר לגאולה", לא שאלתי אצלו מדוע יצא בקריאה זו בזמן זה דוקא, וגם עתה לא הייתי שואל אצלו שאלה זו (יש לי דברים חשובים יותר לשאול). – אין מה לשאול בזה, יש לקיים בפועל! (משיחת ש"פ ואתחנן, שבת נחמו ה'תשמ"ח - בלתי מוגה)

## כיצד יתכן?!

בפרט שבנ"י הם לא רק בניו של מקום ("בנים אתם לה' אלקיכם"), ויתירה מזו – בני בכורי ישראל, אלא עוד זאת (כפתגם הבעש"ט) – שהם חביבים לפני המקום כבן יחיד שנולד להוריו לעת זקנותם, אשר מובן עד כמה נוגע הדבר ללב הורים זקנים כאשר חסר משהו אצל בנם יחידם, ועאכו"כ כאשר המדובר בענין של גלות – "גלו מעל שולחן אביהם" (ובנמשל – "אותותינו לא ראינו", שאין רואים אלקות בגילוי), שאין לך חסרון גדול מזה! כיצד יתכן, איפוא, שאבינו אב הרחמים לא ימנע חסרון וצער כזה אצל בנו יחידו שנולד לעת זקנותו? (משיחת כ"ה מנחם-אב ה'תשמ"ה - בלתי מוגה)

מוקדש לעילוי נשמת

הרה"ג הרה"ח ר' חיים משה יהודה בהר"ר ירמיהו הכהן ולאח"כ ע"ה בלוי

מו"ל כת"י הראשונים, רב בית כנסת ומנהיג רוחני במשך יובל שנים, וזיכה אלפים במצוות תפילין ומזוזה נפטר ג' אייר ה'תשס"ג, לסדר "אמור אל הכהנים"

ולע"ז וזגתו הרבנית חנה חיי' הנה בת ר' מאיר שמריהו ורחל – נפטרה י"ג כסלו ה'תשמ"ג יח"ר שתיכף ומיד יקיים היעוד "הקיצו ורגנו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה

# שלימות הגאולה של רבי אמיתי

א. ע"פ הכלל שהתורה היא נצחית<sup>1</sup> ותורה מלשון הוראה<sup>2</sup>, כל הענינים בתורה הם נצחיים לעולם ועד, ונותנים הוראות נצחיות לבנ"י בכל זמן ובכל מקום – מתעוררת השאלה: מהי ההוראה נצחית מ"ואתחנן אל ה'", תפלת משה להקב"ה להכנס לארץ, תפלה ובקשה שלא נתקיימה אז, ובמילא ה"ז לכאורה בגדר ד"מאי דהוה הוה"<sup>3</sup>?

והביאור בזה: מובן ופשוט שתפלתו של משה קיימת כל הזמן בתוקף ובודאי אף תקויים, במכ"ש מתפלתו של כל צדיק [ובמכ"ש מזה ש"צדיק גוזר והקב"ה מקיים"<sup>4</sup>], עאכו"כ תפלתו של משה רבינו (שאפילו מעשה ידינו הם נצחיים<sup>5</sup>, עאכו"כ תפלתו לה'), ובפרט שמה התפלל על זה תקט"ו (כמנין "ואתחנן") תפלות<sup>6</sup>.

אילו זכו היתה תפלת משה מתקיימת בשעתו, והוא הי' מכניס את בני ישראל, ובונה את בית המקדש, ואזי הי' זה בית נצחי, בגאולה הנצחית – הגאולה שלימה, כמבואר בספרים<sup>7</sup>.

מפני סיבות שונות הרי תפלת משה בשעתה לא נתקיימה בפועל בעוה"ז הגשמי (בגלל הגזירה שהיתה אז שמשה צריך להישאר עם בני דורו במדבר, כדלקמן), אבל להיותה תפלה של משה (ועוד תקט"ו תפלות) בודאי נתקיים, אלא אח"כ – בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, ש"גואל ראשון (משה) הוא גואל אחרון<sup>8</sup>, והוא מכניס את כל בני ישראל, בגאולה שאין אחר' גלות<sup>9</sup>, ובבנין ביהמ"ק השלישי, בית נצחי<sup>10</sup>.

ומכל האמור יוצא, שתפלתו של משה קיימת לעולם ופועלת את פעולתה, רק לא בזמן ההוא, אלא לאחרי זמן – כשתבוא הגאולה נצחית, ומשה – גואל ראשון הוא גואל אחרון – מכניס את כל בני ישראל.

ב. עפ"ז תובן גם מהי ההוראה הנצחית מהנ"ל בכל הדורות:

משה התחיל תפלתו באמר<sup>11</sup> "אתה החילות להראות את עבדך – פתח להיות עומד ומתפלל<sup>12</sup>", זאת אומרת ש"אע"פ שנגזרה גזירה [שמשה לא יכנס לארץ ישראל], אמר לו, ממך למדתי שאמרת לי ועתה הניחה לי וכי תופס הייתי בך אלא לפתוח פתח שבי הי' תלוי להתפלל עליהם, כמו כן הייתי סבור לעשות עכשיו<sup>12</sup>", "אתה אין מי שימחה בידך אם תמחול לי ותבטל גזירתך"<sup>12</sup>.

שכן, היות שמדובר אודות הכניסה לארץ ישראל והבאת הגאולה שלימה לכל בני – הנה הגם שידע על הגזירה, המשיך משה לעשות כל התלוי בו להתפלל, ועוה"פ ועוה"פ, עד –

תשובה לאדאמ"צ ח"ב חינוך בתחלתו. אוה"ת ואתחנן ע' סה. צג. ב"רא. ועוד.  
 (8) ראה שמור"ד פ"ב, ד. זח"א רנג, א. ועוד.  
 (9) ראה מכללתא בשלח טו, א. תוד"ה ה"ג ונאמר – פסחים קטז, ב.  
 (10) זח"א כח, א. ח"ג רכא, א.  
 (11) ואתחנן ג, כד.  
 (12) פרש"י שם.

(1) תניא רפי"ז. ובכ"מ.  
 (2) ראה רד"ק לתהלים יט, ת. ועוד.  
 (3) לשון חז"ל – פסחים קח, א. ובכ"מ.  
 (4) נתחומא וירא יט. וראה שבת נט, ב.  
 (5) סוטה ט, סע"א.  
 (6) דב"ר פי"א, י.  
 (7) מגלה עמוקות אופן קפה (הובא בילקוט ראובני פ' ואתחנן). אלשיך, אוה"ח ועוד ריש פ' ואתחנן. שערי

להתפלל תקט"ו תפלות [או תפלה שחודרת דרך כל הט"ו פעמים ת"ק דרגות דסדר השתלשלות, בין רקיע לרקיע מהשבעה רקיעים ובין רקיע לארץ<sup>13</sup>] – שמא זה יפעל שהקב"ה יבטל גזירתו ויתן לו להכניס יהודים לארץ ישראל.

יתירה מזה: אפילו לאחר שאמר לו הקב"ה "אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה"<sup>14</sup> – הרי ספק גדול אם משה קיבל זאת כביכול, שכן, הכלל הוא ש"כל מה שיאמר לך בעה"ב עשה חוץ מצא"<sup>15</sup>, הנה אפילו כשהבעה"ב האמיתי (הקב"ה) מצוה על משה "צא", "אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה" – מסתבר לומר, שמשה מסר את נפשו והמשיך לבקש ולהתפלל להיכנס לארץ ישראל [וביחד עם זה כפשוטו, שזה לא יזיק ח"ו ליהודי אחר, יהושע בן נון, שהועידו הקב"ה עוד לפני-כן להכניס את בני לארץ ישראל];

ואפילו אילו ה' בידי משה לפעול ע"י תפלתו להיכנס לארץ ישראל (ובודאי יכל לפעול זאת, במכ"ש מתפלת כל צדיק כנ"ל) – הרי להיותו רועה ישראל אמיתי, ורבי אמיתי, מלמד תורה לישראל אמיתי – אינו יוצא מהגלות בהשאירו שם את תלמידיו (כפי שהדין הוא, ש"תלמיד שגלה כו' מגלין רבו עמו"<sup>16</sup>), אלא שלימות הגאולה שלו מתבטאת כאשר ביחד איתו נגאלים כל תלמידיו<sup>17</sup> (במכ"ש מהקצה ההפכי, ש"הרב שגלה מגלין ישיבתו עמו"<sup>16</sup>). ובמילא מובן, שתפלת משה להיכנס לארץ ישראל כללה בתוכה, שגם בני שבדורו (דור דיעה), דור המדבר, יכנסו איתו לארץ ישראל בגאולה השלימה.

ומכאן ישנו גם הלימוד לדורות – בנוגע לאתפשטותא דמשה בכל דור ודור<sup>18</sup>, עד משה שבדורנו, כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, ועד"ז בנוגע לבחי' משה שישנו בכל יהודי<sup>19</sup> – שמבלי הבט על התפלות ובקשות שהיו עד עתה, צריכים עוד פעם ושוב להתפלל ולבקש מהקב"ה "עד מתי"<sup>20</sup>...

והדבר בטוח שהתפלה ובקשה מתקיימים, ותיכף ומיד ממש – ובאופן ד"מתנת חנם" ("ואתחנן", "אין חנון בכל מקום אלא לשון מתנת חנם"<sup>21</sup>), שלא בערך להעבודה – באה הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, "גואל ראשון הוא גואל אחרון", וכל בני הולכים לארץ ישראל, בגאולה הנצחית, ויורד למטה בית המקדש השלישי שעומד מוכן ובנוי למעלה<sup>22</sup>. (משיחות ש"פ דברים, חזון (ת"ב נדחה), י"ד וי"א אב, ה'תנש"א - מוגה, תרגום מאידית)

(13) אה"ת ואתחנן ס"ע קיג, ע"פ תנ"ך ורגלי – חגיגה יג, א.

(14) ואתחנן ג, כו.

(15) פסחים פו, ב. ועוד.

(16) רמב"ם הל' רוצח ושמירת נפש פ"ז ה"א.

(17) וראה דבר"פ פ"ב, ט.

(18) זח"ג רעג, א.

(19) תניא רפמ"ב.

(20) ראה לקו"ש ח"ל ע' 182 ואילך. ושי"נ.

(21) פרש"י ר"פ ואתחנן.

(22) ראה רש"י ותוס' טוכה מא, סע"א.

## ו"אתחנן" של כאו"א מישראל

בהתחלת וסיום עשרת הדברות מודגשת בעלותם של ישראל, כביכול, על הקב"ה:

בהתחלת עשה"ד, "אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתיך מארץ מצרים מבית עבדים"<sup>1</sup> – שעיי"ז נעשו ישראל עבדי של הקב"ה ("כדאי היא הוצאה שתהיו משועבדים ל"<sup>2</sup>) כמ"ש<sup>3</sup> "כי לי

(1) פרשתנו ה, ו.

(2) פרש"י יתרו כ, ב.

(3) בהר כה, נה.

בני ישראל עבדים עבדי הם אשר הוצאתי אותם מארץ מצרים", ובנוגע לעבד עברי פוסקת התורה ש"הקונה עבד עברי כקונה אדון לעצמו"<sup>4</sup>.

ובסיום עשה"ד, "וכל אשר לרעך" – הרי ע"פ מ"ש רש"י במסכת שבת<sup>5</sup> בענין "ואהבת לרעך כמוך", ש"רעך" קאי (גם) על הקב"ה, כמ"ש<sup>6</sup> "רעך ורע אביך אל תעזוב", "זה הקב"ה"<sup>7</sup>, יש לומר, שגם "וכל אשר" לרעך" שבסיום עשה"ד קאי על הקב"ה<sup>8</sup>, ונמצא, שכאו"א מישראל נעשה בעה"ב על "כל אשר לרעך", דקאי (גם) על הקב"ה.

וכיון שכן, הרי, כשישראל מכריזים בכל התוקף שאינם רוצים הגלות, "דאלאי גלות", מוכרח הקב"ה (כביכול) להוציאם מהגלות – הן מצד הענין ד"עבדי הם", דכיון ש"קנה אדון לעצמו", צריך למלא רצונו של האדון ("עבדי הם") שרוצה לצאת מהגלות; והן מצד הבעלות דישראל על "כל אשר לרעך", זה הקב"ה, ובלשון חז"ל<sup>9</sup> "צדיק (ועמך כולם צדיקים"<sup>10</sup>) גוזר והקב"ה מקיים".

ובפרט לאחר שהתורה מעידה ש"כלו כל הקיצין"<sup>11</sup>, וגם בנוגע לענין התשובה ("ואין הדבר תלוי אלא בתשובה"<sup>11</sup>) מעידה התורה שכבר עשו תשובה ריבוי פעמים, ולא רק ביוהכ"פ, "זמן תשובה לכל כו' קץ מחילה וסליחה"<sup>12</sup>, אלא גם בכל יום ויום, וג"פ ביום (בכל ג' התפלות דערבית שחרית ומנחה), שמבקשים בתפלת העמידה<sup>13</sup> "סלח לנו", ומברכים "ברוך אתה ה' חנון המרבה לסלוח", ו"הבטיחה תורה" שע"י התשובה "מיד הן נגאלין"<sup>14</sup>, "מיד" דייקא, "כמו שאנו מברכים (תיכף ומיד לאחר הברכה "חנון המרבה לסלוח") ברוך אתה ה' גואל ישראל"<sup>15</sup>, וכיון שזוהי ברכה, ה"ז דבר ברור שנעשה כן בפועל, "בלי שום ספק וספק ספיקא בעולם"<sup>15</sup>.

וכל זה – בהוספה לענין הגאולה שבכללות הפרשה, כמודגש בשמה של הפ' – "ואתחנן":

התוכן ד"ואתחנן" הוא – תפלתו של משה רבינו להכנס לארץ ישראל.

וע"פ הידוע<sup>16</sup> ש"כל נפש ונפש מבית ישראל יש בה מבחי' משרע"ה", ופועלת פעולתה על כל אחד ואחת מישראל, עד לענינים של מעשה בפועל – מובן, שתפלתו של משה להכנס לארץ ("ואתחנן") היא גם תפלת כאו"א מישראל (מצד בחי' משה שבקרבם) להכנס לארץ בגאולה האמיתית והשלימה.

ועוד והוא העיקר – שכל האמור לעיל בנוגע להגאולה צ"ל במעשה בפועל, כפס"ד

התורה ש"המעשה הוא העיקר"<sup>17</sup>.

(משיחות ח' מנחם-אב ה'תשמ"ט - בלתי מוגה)

(4) קידושין כ, א. רמב"ם הל' עבדים פ"א ה"ט.

(5) לא, א.

(6) משלי כז, י"ד.

(7) שמו"ר רפכ"ז.

(8) ובזה מודגש הקשר והשייכות דסיום עשה"ד

("לרעך") עם התחלתן – "אנכי ה' אלקיך", כיון שגם

"לרעך" קאי על הקב"ה.

(9) ראה תענית כג, א. זח"ב טו, א. שבת נט, ב. ועוד.

(10) ישע"י ס, כא. וראה סנהדרין ר"פ חלק.

(11) סנהדרין צז, ב.

(12) רמב"ם הל' תשובה פ"ב ה"ז.

(13) שבה מדייקים ביותר בכל תיבה ותיבה לאמרה

באמת וכו'.

(14) רמב"ם שם פ"ז ה"ה.

(15) אגה"ת פי"א.

(16) תניא רפמ"ב.

(17) אבות פ"א מ"ז.